

vind je dit essay interessant, voor jezelf, ook voor anderen? deel het, knip de poster uit. plak het aan een boom, op de wc, maak de beweging waar je onderdeel van wilt zijn. www.verkenningnieuwenederland.nl

NIEUWE GROEPEN ONDERZOEKERS

VERBINDEN NU

DE PRODUCTIE VAN KENNIS

MET HET OPlossen VAN VRAAGSTUKKEN IN DE SAMENLEVING

Onderzoek door iedereen
Lees 'Publieken Onderzoeken'
van Floor Basten, initiatiefnemer van [campus]Orléon
www.verkenningnieuwenederland.nl

***‘ PUBLIEK ONDERZOEK KAN
DOOR IEDEREEN
GEINITIEERD WORDEN
EN OOK IEDEREEN DIE
BELANG BIJ HET ONDERZOEK HEEFT,
KAN ZICH ERBIJ AANSLUITEN ’***

Publieken onderzoeken in 2021

Floor Basten, initiatiefnemer van [campus]Orléon

De verbinding is gelegd en onderzoek staat midden in de samenleving. Het was even wat heen en weer schuiven met budgetten en een licht door elkaar rammelen van attitudes, maar nu kan dan elke professional, beleidsmaker of geïnteresseerde burger net als elke wetenschapper deelnemen aan bestaande onderzoeksgroepen of nieuwe onderzoeksgroepen starten. Waar voorheen onderzoek vooral voorbehouden was aan wetenschappers en instituties, verbinden nu nieuwe groepen onderzoekers de productie van kennis met het oplossen van vraagstukken in de samenleving. Dat heet sinds kort publiek onderzoek.

Impact

Sommige gebeurtenissen of kwesties hebben een impact op de samenleving waardoor groepen mensen zich betrokken voelen. Deze groepen mensen noem ik publieken. Sommige van deze publieken zijn groot, omdat de kwesties een grote impact hebben. Klimaat en krimp, om er maar eens een paar dicht bij huis te noemen, zijn voorbeelden van wat sociologen als Beck

en Giddens in de vorige eeuw de democratisering van risico noemden. Andere publieken zijn klein, omdat de kwesties weinig mensen aanspreken. Stromingen in de muziek- en kunstscène zijn typische voorbeelden van de esthetisering waar Maffesoli en Lasch zo'n vijftientig jaar geleden over spraken; stromingen die door hun aard nu eenmaal slechts kleine scharen van hartstochtelijke liefhebbers mobiliseren. Deze publieken is al eerder onderzoekend vermogen toegedicht door hun niet-aflatende zoektocht naar wat samenlevingen nog wel eens verborgen willen houden. Publiek onderzoek vraagt om een organisatie van onderzoek die nieuwe onderzoeksruimte creëert, waardoor meer mensen in staat zijn te onderzoeken.

Het is mooi om zo'n eeuw na het uitdenken van het concept 'publiek' door John Dewey en andere Amerikaanse pragmatisten de mogelijkheden te zien voor publieken om zelf onderzoek te doen. Publiek onderzoek kan door iedereen geïnitieerd worden en ook iedereen die belang bij het onderzoek heeft, kan zich erbij aansluiten.

Door een andere organisatie en financiering van onderzoek komen mensen en middelen beschikbaar voor heterogene netwerken van onderzoekers, professionals, beleidsmakers, burgers, ondernemers en anderszins belanghebbenden bij een maatschappelijk thema.

Zo rond de millenniumwisseling heette dat transdisciplinair onderzoek, maar dat begrip is verlaten omdat het te zeer geassocieerd werd met universiteiten en academische onderzoekers die de onderzoeksvraag formuleren en daarmee de onderzoeksagenda bepalen; die bovendien de middelen genereren voor onderzoek en daarmee dus eenzijdig verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van de resultaten. Publiek onderzoek kan daarentegen door iedereen geïnitieerd worden en ook iedereen die belang bij het onderzoek heeft, kan zich erbij aansluiten. Binnen het publiek geldt een gedeelde verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderzoek. Maatschappelijke relevantie, als criterium in opmars sinds het begin van het nieuwe millennium, wordt steeds gemakkelijker bereikt omdat kennisontwikkeling en het experimenteren met handelingsalternatieven hand in hand gaan binnen praktijken waar het vraagstuk zich afspeelt.

Met publiek onderzoek komen een aantal zaken samen.

TEN EERSTE biedt het de mogelijkheid om onderzoek te doen naar gebeurtenissen die een zekere impact op de samenleving hebben.

TEN TWEEDE maakt het mogelijk dat andere dan traditioneel aan onderzoek gelieerde beroepsbeoefenaren onderzoekend aan de slag gaan. Dat is niet alleen een verrijking van methoden, technieken en kennisbronnen, maar ook een kans voor nieuwe onderzoekers.

TEN DERDE kan deelname aan publiek onderzoek spin-off hebben voor slimmer organiseren van werk, markt en samenleving en daarmee bijdragen aan de kennissamenleving waarin kennis niet afgeschermd wordt achter octrooien

en bedrijfsgeheimen, maar gedeeld wordt. Koploper zijn in kennisdeling is het nieuwe concurrentievoordeel en dat kan alleen bevestigd worden door te laten zien wat je in huis hebt. En tot slot maakt publiek onderzoek duidelijk dat het sturend vermogen van een samenleving niet beperkt blijft tot wat een overheid kan.

Deze samenkomst leidt tot een aantal voordelen:

Maatschappij-nabijheid:

Het voordeel van transdisciplinair onderzoek blijft behouden en dient nu onderzoeksvragen die uit de samenleving naar voren komen. Dit voordeel betrof het multidisciplinaire karakter en de diversiteit aan kennisachtergronden (academisch, professioneel, ervaringsdeskundig) die ervoor zorgen dat complexiteit niet kunstmatig gereduceerd wordt tot wat één discipline expertise kan bevatten, maar hanteerbaar gemaakt wordt door een veelheid aan ervaring uit disciplines en expertises.

Integratie met leven lang leren/onderzoeken:

Als nieuwe onderzoekers de smaak te pakken krijgen, dan kunnen zij de gang terug (mogelijk eerst via het hoger onderwijs) naar de universiteit maken en als masters of buitenpromovendi een academische graad halen. Een leven lang leren was als slogan al halverwege de jaren negentig van de vorige eeuw bedacht, maar kan nu concreet realiteit worden door aan de deelnemers aan publiek onderzoek vouchers te verstrekken waarmee ze zich tijdens maar ook nadat hun eigen onderzoeksvraag beantwoord is verder kunnen ontwikkelen tot zich een nieuwe vraag van hun gading aandient.

Open source:

De uitkomsten van publiek onderzoek zijn openbaar, toegankelijk, snel teruggekoppeld aan de praktijk en niet voorbehouden aan houders van dure abonnementen op weten-

schappelijke journals, omdat het onderzoek met publiek geld gefinancierd wordt. Zo geeft publiek onderzoek anno 2021 vorm aan open source kennisproductie waar de gehele samenleving van kan profiteren.

Civiele bestuurskunde (als term geïntroduceerd in 2010):

Het besturend vermogen van de samenleving wordt onderkend door de uitkomsten van publiek onderzoek serieus te nemen. Vaak zijn die uitkomsten nodig om de weg naar politieke besluitvorming te bereiden. Daarmee levert publiek onderzoek de mogelijkheid aan de samenleving om zichzelf te besturen. De overheid is in deze het maatschappelijke orgaan dat ervoor zorgt dat de samenleving zichzelf kan onderzoeken en op basis daarvan zichzelf kan besturen.

Publiek onderzoek is geen vervanger voor wat voor ander, reeds bestaand onderzoek dan ook. Universiteiten en kennisinstellingen blijven bestaan en gewaardeerd voor hun werk. Desondanks geeft de overheid niet méér geld uit aan onderzoek. In een oud economisch model zou dit betekenen dat publiek en ander onderzoek onderling concurreren om de middelen. In 2021 blijkt het echter te leiden tot netwerken die zich contingent vormen naar de maatschappelijke kwesties die spelen. De dragers van deze netwerken verspreiden door hun migratiegedrag van het ene naar het andere publiek de kennis die ze gaandeweg opdoen. In 2021 weet men dat publiek onderzoek en de mensen die hierin meedoen het onderzoekend vermogen van de samenleving verhogen.

Over de auteur

Floor Basten is initiatiefnemer van [campus]OrléoN. [campus]OrléoN staat voor onderzoek midden in de samenleving. Om dit mogelijk te maken, bieden de leden van dit netwerk hun expertise aan op een marktplaats. Zij voeren zelf onderzoek uit voor opdrachtgevers en ondersteunen daarnaast collega-onderzoekers. Samen vormen zij een gemeenschap die het belang ziet van een onderzoekende samenleving en zich ervoor wil inspannen om die waar

te maken. [campus]OrléoN biedt, met andere woorden, een ruimte waar onderzoekers hun maatschappelijke betrokkenheid kunnen laten zien. Meer info op www.campusorleon.nl.

**‘ IN 2021 WEET MEN DAT PUBLIEK
ONDERZOEK EN DE MENSEN
DIE HIERIN MEEDOEN HET
ONDERZOEKEND VERMOGEN VAN DE
SAMENLEVING VERHOGEN ,**

Dit Essay maakt deel uit van het boek 'Verkenning Nieuw Nederland'. Kijk voor meer essays en inspirerende ideeën om je heen en op: www.verkenningnieuwnederland.nl (Daar is het ook mogelijk een fysieke versie van het boek te bestellen)

In dit boek laten inspirerende denkers, groot en klein, zien waar volgens hen Nederland maatschappelijk beter kan. Ze dagen je uit om ook zelf aan de slag te gaan...

De toekomst is eigenlijk nog nooit een extrapolatie van het heden geweest. Morgen zal anders zijn dan gisteren, met andere wensen, andere uitdagingen en kansen. Terwijl we gewend zijn te denken in extrapolaties, zijn er in de samenleving altijd mensen die 'nieuwe dingen zien' of 'nieuwe dingen bedenken'. Zij ondernemen en gaan allianties aan, soms impulsief of omdat ze voelen dat het goed is. Soms om dat ze denken dat het roer voor hen 'nu om moet'. 'De geschiedenis kruipt niet, ze springt', zoals Taleb, hoogleraar Onzekerheidskunde het verwoordt. De gedachte om ons te baseren op het verleden is zo sterk, dat dit de kracht in de kiem smoort om initiatieven te ontplooiën die geen garantie kennen uit het verleden.

Nederland is mooi, sterk en rijk. Rijk aan mensen en rijk aan ideeën. Rijkdom is een voorrecht, maar wel iets dat je moet kunnen zien, waarderen en gebruiken. Want welke inventieve ideeën bevinden zich buiten het gebaande pad en zijn geestverruimend voor de discussies van vandaag? De uitdaging met het boek *Verkenning Nieuw Nederland*, is de verkenning naar dat wat we niet zien, dat wat niet direct opvalt, dat wat we pas zien als we heel goed kijken.

Colofon boek: Verkenning Nieuw Nederland

Tekst- en beeldredactie: Nathalie Lecina (IMI), Floor Jaspers (Floor Jaspers), Susan Bink (Tikimo)

Auteurs (in volgorde van verschijning): Adrian de Groot, Joost Zaat, Annemarie van Dalen, Bas Pastoor, Camiel Versluis, Margot Weijnen, Judith Schueler, Elsbeth Koek, Guido Enthoven, Menno Lammers, Laura Hornick, Julien Haffmans, Jurgan van der Heijden, Els Schopman, Klaartje Molthof, Marleen Sanders, Meike van de Linde, Jurriaan Cals, Floor Jaspers, Jeroen Fikkers, Hester van der Burg, Jan Turk, Marjorieke Glaudemans, Yung Lie, Floor Basten, Derk Jan Stobbelaar, Jet Proost.

Inspirerende tussenstukken: Jul Shakur, Daluca, Nantwan (gedichten)

Fotografie: In deze bundeling komen foto's voor. Deze foto's zijn door de fotografen direct beschikbaar gesteld of beschikbaar gemaakt via Flickr.com onder een Creative Commons Licentie. De Creative Commons Licenties zijn te vinden via de volgende links:

CC BY-SA 2.0: <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.0/deed.en>

CC BY 2.0: <http://creativecommons.org/licenses/by/2.0/deed.en>

Een aantal foto's zijn bewerkt. Zowel de bewerkte als de onbewerkte foto's mogen verder verspreid worden onder hetzelfde license als de originele versie.

p.6: Nationaal Historisch Museum (CC BY-SA 2.0), p.8: M.J. Ambriola (CC BY-SA 2.0), p.21: Gionvanni / Giopuo (CC BY-SA 2.0), p.28 en p.29: FaceMePLS (CC BY 2.0), p.33: Richard Rutter/Clagnut (CC BY 2.0), p.44: Camiel Versluis, p. 49 boven: Marc Samsom (CC BY 2.0), p.49 onder: Geoffrey Magnan/Geoffrey M. (CC BY 2.0), p.54: DJ Hoogderdijk / Denkrahm (CC BY), p.78: Pete Birkinshaw / BinaryApe (CC BY 2.0) en Patrick Savalle (CC BY 2.0), p. 86: Susan Bink, p. 93: Tup Wanders / Tuppus (CC BY 2.0), p.95: Randy Aquilizan / irOcko (CC BY 2.0), p.97: Michael Coté/Cote (CC BY 2.0), p.97: Randy Aquilizan / irOcko (CC BY 2.0), p.107: H.L.I.T. (CC BY 2.0), p.110: Esther Westerveld / westher (CC BY 2.0), p.112: Guy Renard / Tusca Mendaharin (CC BY 2.0), p. 119: FaceMePLS (CC BY 2.0) met graffiti van Lastplak, p.127: Susan Bink, p. 155: Bert Kaufmann (CC BY 2.0), p.161: Bert Kaufmann (CC BY 2.0)

Logo en illustraties: Nathalie Lecina en Susan Bink

gedrukt door: Wöhrmann Printservice (www.WPS.nl)

ISBN 978-90-8570-970-1

© IMI, het copyright per essay berust bij de respectieve auteurs, 2012

